

**UCHWAŁA NR LIX/1112/24
RADY MIASTA TYCHY**

z dnia 21 marca 2024 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.), art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 ze zm.), po zaopiniowaniu przez: Komisję Porządku Publicznego, Zdrowia, Spraw Społecznych i Samorządowych oraz Komisję Finansów Publicznych,

Rada Miasta Tychy uchwała:

§ 1

Przyjąć „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Za wykonanie uchwały odpowiedzialny jest Prezydent Miasta Tychy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miasta Tychy

Barbara Konieczna

Załącznik do uchwały Nr LIX/1112/24
Rady Miasta Tychy
z dnia 21 marca 2024 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA MIASTA TYCHY NA LATA 2024-2026

CEL PROGRAMU

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, które w efekcie może doprowadzić do przywrócenia zdolności do prawidłowego funkcjonowania i zapewnić prawidłowy rozwój wzrastających w nich dzieci.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA MIASTA TYCHY NA LATA 2024-2026

I. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Założenia Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Tychy na lata 2024-2026 odnoszą się również do ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Program jest zgodny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tychy na lata 2021-2027+ cel operacyjny II.2: Organizacja wsparcia dostosowanego do potrzeb mieszkańców oraz służącego rozwiązywaniu stanów kryzysowych. Rozwój systemu wsparcia rodziny w zakresie właściwego funkcjonowania oraz niwelowania stanów kryzysowych.

II. Założenia Programu

Rodzina jest dla dziecka pierwszym i najbardziej naturalnym środowiskiem, którego wpływ w istotny sposób determinuje przebieg adaptacji młodego człowieka do życia w społeczeństwie. Prawidłowe relacje w rodzinie, zapewniające dziecku poczucie bezpieczeństwa i przynależności, sprzyjają minimalizowaniu ryzyka kształtowania się u niego nieprawidłowych postaw, a w konsekwencji powstawaniu zjawisk o charakterze problemów społecznych, takich jak uzależnienia, przemoc w rodzinie itp.

Myśląc o aktualnej kondycji, rodziny nie sposób pominąć roli relacji łączących jej członków i wpływu dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości na zachodzące w niej interakcje. Niewątpliwie polska rodzina doświadcza konsekwencji wpływu na życie rodzinne wydarzeń, przeżyć i zmian, z jakimi mamy do czynienia w ostatnim czasie (pandemia, wojna w Ukrainie).

Współczesna rodzina potrzebuje wsparcia w szerokim tego słowa znaczeniu.

Osoby znajdujące się w sytuacjach trudnych/kryzysowych, odczuwają lęk, utratę kontroli i bezradność, przeżywają wiele emocjonalnych napięć, które mają bezpośredni wpływ na relacje rodzinne, na to, jak radzą sobie w roli rodziców.

Program Wspierania Rodziny dla Miasta Tychy na lata 2024-2026 wyznacza kierunki dalszego rozwoju sieci wsparcia społecznego dla tyskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży, poprzez:

- wsparcie rodzin z dziećmi w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;
- zmniejszenie skali zjawisk zaburzających prawidłowe funkcjonowanie rodziny: ubóstwo, niska umiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego, niskie kompetencje rodzicielskie, przemoc, uzależnienia;

III. Adresaci Programu

Adresatami Programu są rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze. Działania wskazane w Programie są kierowane zarówno do dorosłych członków rodzin jak i do dzieci i młodzieży.

IV. Cel główny i cele szczegółowe

Cel główny:

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, które w efekcie może doprowadzić do przywrócenia zdolności do prawidłowego funkcjonowania i zapewnić prawidłowy rozwój wzrastających w nich dzieci.

Cele szczegółowe:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodziny.
2. Zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy i wsparcia w przezwyciężaniu trudności i kryzysów życia rodzinnego.
3. Zwiększanie kompetencji rodzicielskich w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej dorosłych członków rodziny.
4. Kształtowanie warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi społecznemu dzieci i młodzieży w tym przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy rówieśniczej.

V. Cele i zadania do realizacji:

Cel 1	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodziny
Zadania do realizacji	1. Świadczenia pomocy społecznej na rzecz rodzin 2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży posiłków w szkołach i przedszkolach
Realizatorzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejskie Centrum Oświaty,
Zakładane efekty	Poprawa warunków socjalno-bytowych rodzin i dzieci
Sposób weryfikacji	Liczba rodzin, liczba osób, rodzaj i kwota świadczeń

Cel 2	Zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy i wsparcia w przezwyciężaniu trudności i kryzysów życia rodzinnego,
Zadania do realizacji	1. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i terapii 2. Prowadzenie punktów konsultacyjnych 3. Działa w ramach WOKRO, prowadzenie punktu wczesnej interwencji
Realizatorzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Miejskie Centrum Oświaty, Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia
Zakładane efekty	Zmniejszenie skali sytuacji kryzysowych, poprawa funkcjonowania systemu rodzinnego, pomoc dla rodzin, w których funkcjonuje dziecko z niepełnosprawnością, szeroki dostęp do pomocy specjalistycznej dla dzieci i młodzieży,

Sposób weryfikacji	Liczba rodzin, liczba osób, liczba udzielonych porad/terapii,
Cel 3	Zwiększanie kompetencji rodzicielskich w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej dorosłych członków rodziny
Zadania do realizacji	1. Wsparcie asystenta rodziny 2. Grupy psychoedukacyjne, warsztaty, prelekcje dla rodziców/opiekunów 3. Konsultacje, poradnictwo wychowawcze
Realizatorzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, placówki wsparcia dziennego
Zakładane efekty	Wyższe kompetencje rodzicielskie
Sposób weryfikacji	Liczba osób/rodzin, ilość udzielonych konsultacji, ilość prowadzonych grup

Cel 4	Kształtowanie warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi społecznemu dzieci i młodzieży w tym przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy rówieśniczej
Zadania do realizacji	1. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży 2. Prowadzenie zajęć o charakterze społeczno-kulturalnym 3. Prowadzenie zajęć podnoszących umiejętności społeczne dzieci i młodzieży 4. Prowadzenie poradnictwa w obszarze uzależnień dzieci i młodzieży
Realizatorzy	Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia, placówki wsparcia dziennego, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Miejskie Domy Kultury, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Stowarzyszenie „Trzeźwość Życia”
Zakładane efekty	Zwiększenie umiejętności : społecznych, korzystania z dóbr kultury, spędzania czasu wolnego
Sposób weryfikacji	Ilość prowadzonych działań, liczba uczestników, liczba dzieci w placówkach wsparcia dziennego, ilość porad

DIAGNOZA SYTUACJI W MIEŚCIE TYCHY:

VI. Dane demograficzne za 2023r.

W roku 2023r. w liczba mieszkańców wynosiła 115 032 osoby w tym:

- 60 654 kobiet

- 54 378 mężczyzn

VII. Zasoby Miasta Tychy w obszarze wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcia dzieci i młodzieży wychowujących się w tych rodzinach.

Kluczowi realizatorzy tj. instytucje mające bezpośredni wkład w realizację celów zawartych w Programie:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizując zadania ustawowe podejmuje działania mające na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać sami, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Praca ukierunkowana jest na wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Świadczeniami z pomocy społecznej są :

- 1) świadczenia pieniężne
- 2) świadczenia niepieniężne do których należą m.in.:
  - praca socjalna, działalność rozumiana jako pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi;
  - poradnictwo specjalistyczne min. psychologiczne, pedagogiczne, prawne
  - interwencja kryzysowa,

Główne powody przyznania świadczeń w 2023r.

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Ubóstwo	817	1453
2.	Sieroctwo	0	0
3.	Bezdomność	125	129
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność	123	609
5.	Bezrobocie	326	748
6.	Niepełnosprawność	928	1328
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	1533	2310

8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	257	836
9.	Przemoc w rodzinie	0	0
10.	Alkoholizm	118	164
11.	Narkomania	7	10
12.	Trudności w dostosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	29	38
13.	Zdarzenie losowe	3	8
14.	Sytuacja kryzysowa	0	0

Liczba rodzin/osób objętych pomocą społeczną:

Lp.	Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1.	Świadczenie pieniężne	1628	922	1678
2.	Świadczenia niepieniężne	1035	908	1352

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w tym z ustawy „Za Życiem”

Lp	Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Świadczenia rodzinne w tym „Za Życiem”	3591	6407
		9	24
2.	Świadczenia wychowawcze	13	31
3.	Fundusz alimentacyjny	331	1126

Szczegółowe zadania w zakresie pomocy i wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze określa ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Zgodnie z zapisami zawartymi w ustawie wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Głównym realizatorem w tym obszarze jest Dział Pomocy Rodzinie i Dziecku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach. W/w zadania realizowane są poprzez wsparcie specjalistyczne (psychologiczne i pedagogiczne), programy podnoszące kompetencje rodzicielskie oraz pracę asystentów rodziny. W 2023r. z konsultacji specjalistycznych skorzystało łącznie 109 osób, którym

udzielono 545 porad. Wsparciem asystenta rodziny objętych było 71 rodzin, w których wychowywało się 160 dzieci. W Programie podnoszącym kompetencje rodzicielskie pn. „Akademia Rodzica” wzięło udział 19 osób.

Zadania do zrealizowania w latach 2024-2026 w obszarze wspierania rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodziny poprzez udzielanie rodzinom znajdującym się w trudnych warunkach materialnych pomocy finansowej zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy i wsparcia w przewyżnianiu trudności i kryzysów życia rodzinnego poprzez pracę socjalną, wsparcie asystenta rodziny, konsultacje psychologiczne.
3. Zwiększenie kompetencji rodzicielskich w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych dorosłych członków rodziny poprzez konsultacje pedagogiczne, realizację Programu Ponoszenia kompetencji rodzicielskich pn. „Akademia Rodzica”.
4. Kształtowanie warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi społecznemu dzieci i młodzieży w tym przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy rówieśniczej w ramach Placówki dla Dzieci i Młodzieży „Baza”.

Analiza możliwości i trudności w realizacji działań zawartych w Programie.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Wykwalifikowana kadra • Dostępność - punkty pomocy społecznej rozmieszczone na terenie całego miasta • Bezpłatna pomoc • Szeroki wachlarz usług, pomocy i wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> • Przeciążenie pracowników związane z ilością zadań • Duże obciążenie emocjonalne, związane z pracą z Klientem znajdującym się w trudnych kryzysowych sytuacjach • Stosunkowo niskie uposażenie pracowników w stosunku do stawek rynkowych • Duża rotacja pracowników • Postrzeganie pomocy społecznej jako instytucji głównie przydzielającej świadczenia pieniężne • Brak zaufania do instytucji pomocy społecznej ze strony osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie czasu na pracę socjalną i wsparcie poprzez np. oddzielenie 	<ul style="list-style-type: none"> • Negatywny wizerunek pomocy społecznej może wpływać na niechęć

<p>pomocy finansowej od pomocy niematerialnej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Możliwość tworzenia punktów specjalizujących się w pomocy określonym grupom społecznym bądź grupom o określonej problematyce (trudnościach) • Działania w obszarach doskonalenia i wsparcia pracowników pomocy społecznej • Budowanie społecznej świadomości o możliwościach korzystania z różnych form pomocy i wsparcia	<p>osób do korzystania z pomocy i wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wielość zadań powodująca brak czasu może wpływać na obniżenie jakości świadczonej pomocy i usług • Niskie uposażenie może wpływać na znaczną rotację pracowników a to z kolei wpływa na jakość świadczonych usług z uwagi na częstą konieczność szkolenia nowych pracowników oraz czas potrzebny do nabycia przez nich doświadczenia niezbędnego do świadczenia pomocy osobom w trudnej sytuacji życiowej.
---	---

2. Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miasta Tychy.

Zadania do zrealizowania w latach 2024-2026 w obszarze wspierania rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze:

1. Zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy i wsparcia w przewyżnianiu trudności i kryzysów życia rodzinnego poprzez prowadzenie Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy oraz prowadzenie Punktu Wczesnej Interwencji.

2. Zwiększenie kompetencji rodzicielskich w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych dorosłych członków rodziny poprzez:

- realizację warsztatów, programów profilaktycznych, psychoedukacyjnych kierowanych do rodziców.
- wsparcie podmiotów prowadzących działalność na rzecz właściwego funkcjonowania rodzin.

3. Kształtowanie warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi społecznemu dzieci i młodzieży w tym przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy rówieśniczej poprzez:

- prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i socjoterapeutycznej
- realizacja programów profilaktycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do dzieci i młodzieży
- wsparcie podmiotów prowadzących działania na rzecz dzieci i młodzieży
- realizacja Programu „Program 3+ liczna rodzina”
- realizacja działań edukacyjno-promocyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy

Analiza możliwości i trudności w realizacji działań zawartych w Programie.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
--------------	--------------

<ul style="list-style-type: none"> • Miasto dysponuje zapleczem instytucjonalnym i materialnym zapewniającym szeroką i sprawną realizację programów profilaktycznych i pomocowych dla osób wymagających wsparcia. • Dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem. • Wspieranie rodzin, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii poprzez udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej • Prowadzenie w mieście działań profilaktycznych-informacyjnych, edukacyjnych i szkoleniowych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym • Zasoby i infrastruktura placówek wsparcia dziennego • Wzrost kwalifikacji pracowników placówek wsparcia dziennego; • Rozwój Programu „3+ liczna rodzina”; • Dotowanie miejsc opieki nad dziećmi w żłobkach prowadzonych przez podmioty niepubliczne;	<ul style="list-style-type: none"> • Odnotowywana bezradność rodzin w zakresie realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych. • Mała liczba partnerów społecznych działających w obszarze pomocy rodzinom • Problem nieujawniania aktów przemocy domowej przez ofiary i ich otoczenie • Brak reakcji na akty przemocy ze strony otoczenia społecznego
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Polityka państwa ukierunkowana na wzmocnienie rodzin; • Realizacja Programu Karta Dużej Rodziny • Możliwości pozyskiwania pozabudżetowych środków finansowych	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiany społeczno-cywilizacyjne wpływające na rozpad więzi w rodzinie i pojawianie się nowych problemów społecznych, m.in. dzieci zapracowanych rodziców, uzależnienia behawioralne;

<p>na realizację projektów związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost świadomości społecznej w zakresie różnych przejawów przemocy • Ogólnopolskie i regionalne kampanie społeczne zwracające uwagę na występujące problemy społeczne w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost kosztów utrzymania rodziny • Wzrost dystansu międzypokoleniowego wśród mieszkańców; • Tendencja obniżania wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej; • Obecność ryzykownych zachowań wśród młodzieży związanych z sięganiem po substancje psychoaktywne; • Wysokie tempo życia i ograniczona ilość czasu wolnego od pracy, nauki i codziennych obowiązków;
--	--

3. Miejskie Centrum Oświaty

Zadania do zrealizowania w latach 2024-2026 w obszarze wspierania rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodziny poprzez:
  - organizację żywienia dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach
  - udzielanie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych
2. Zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy i wsparcia w przezwyciężaniu trudności i kryzysów życia rodzinnego poprzez zapewnienie dzieciom i młodzieży w przedszkolach i szkołach wsparcia psychologicznego i pedagogicznego.

Analiza możliwości i trudności w realizacji działań zawartych w Programie.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Zaangażowanie ze strony pracowników Miejskiego Centrum Oświaty oraz pracowników szkół i przedszkoli • Kwalifikacje nauczycieli i specjalistów • Wyposażenie pracowni i gabinetów specjalistycznych w pomoce rehabilitacyjne • Zapewnienie dzieciom i uczniom dostępu do pomocy psychologiczno-pedagogicznej 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenia wynikające z przepisów prawa oświatowego – np. brak możliwości wsparcia dziecka, którego dochód na osobę w rodzinie przekracza kryterium dochodowe • Ograniczenie dyspozycyjności dzieci i uczniów wynikające z przeładowania podstawy programowej i innych zajęć • Zmianowość w szkołach • Postrzeganie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego jako dodatkowych zajęć lub lekcji

	<ul style="list-style-type: none"> • Niechęć do udziału w zajęciach • Brak zaufania i współpracy ze strony rodziców • Nadmierne oczekiwania
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost świadomości dzieci i uczniów o możliwości uzyskania wsparcia • Doksztalcenie kadry pedagogicznej, zdobywanie nowych kwalifikacji, stosowanie nowych metod pracy, wprowadzanie innowacji pedagogicznych • Zwiększanie zatrudnienia specjalistów w szkołach i placówkach oświatowych • Zwiększanie współpracy na linii rodzice-placówka oświatowa 	<ul style="list-style-type: none"> • Ryzyko stygmatyzacji uczniów korzystających ze wsparcia w postaci dożywiania lub pomocy materialnej o charakterze socjalnym • Brak wykwalifikowanych specjalistów na rynku pracy • Niskie uposażenie specjalistów w stosunku do stawek rynkowych • Częste zmiany przepisów prawa oświatowego • Skokowy wzrost zapotrzebowania wynikający z niezależnych czynników zewnętrznych np. zagrożenia cyfrowe, sytuacja ekonomiczna dzieci, występowanie konfliktów zbrojnych, zagrożenia epidemiologiczne, zwiększające się braki umiejętności społecznych, zagrożenie wykluczeniem społecznym. • Media kreujące negatywne wzorce.

4. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

Zadania do zrealizowania w latach 2024-2026 w obszarze wspierania rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze:

1. Zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy i wsparcia w przewyżnianiu trudności i kryzysów życia rodzinnego poprzez:

- terapię rodzinną
- realizowanie zadań z zakresu Wiodących Ośrodków Koordynacyjno – Rehabilitacyjno - Opiekuńczych (WOKRO)

3. Zwiększenie kompetencji rodzicielskich w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych dorosłych członków rodziny poprzez:

- organizowanie warsztatów dla rodziców „Szkoła dla rodziców”

- realizowanie warsztatów, prelekcji i konsultacji w ramach akcji „Akademia świadomego rodzica”
- prelekcje dla rodziców podnoszące kompetencje rodzicielskie realizowane w szkołach i placówkach na terenie miasta

3. Kształtowanie warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi społecznemu dzieci i młodzieży w tym przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy rówieśniczej poprzez:

- prowadzenie treningu umiejętności społecznych
- realizowanie zajęć warsztatowych w tyskich szkołach i placówkach oświatowych

Analiza możliwości i trudności w realizacji działań zawartych w Programie.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Doświadczona, zaangażowana kadra • Dobre przygotowanie merytoryczne • Praca z rodziną, rodzicami jest jednym ze statutowych zadań placówki • Możliwość uzyskania bezpłatnej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> • Wielość zadań statutowych • Tempo pracy wynikające z wielości zadań • Długi okres oczekiwania na termin diagnozy/terapii/zajęć
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Kreatywność pracowników – otwarcie na nowe inicjatywy • Poszukiwanie optymalnych sposobów zaspokajania potrzeb zgłaszających się rodziców • Przeprowadzka o nowej, funkcjonalnej siedziby 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak czasu – zbyt wiele zadań do wykonania powoduje spłylenie działań • Rodziny nie otrzymują natychmiastowego wsparcia, czasem ich to zniechęca

Poza kluczowymi realizatorami celów zawartych w niniejszym Programie, na rzecz rodzin, w tym rodzin przeżywających różnego rodzaju trudności wychowawcze, działają również: Miejskie Centrum Kultury, Młodzieżowe Domy Kultury oraz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Działania w/w mieszczą się przede wszystkim w obszarze kształtowania warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi społecznemu dzieci i młodzieży w tym przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy rówieśniczej.

Miejskie Centrum Kultury (MCK) jest instytucją, która umożliwi mieszkańcom naszego miasta uczestnictwo w szeroko pojętej kulturze i atrakcyjnych wydarzeniach o charakterze artystycznym oraz rozrywkowym. W ramach swojej działalności wspiera inicjatywy, które zgłaszają mieszkańcy oraz wspiera rozwój tyskich talentów, organizuje wystawy, koncerty, spektakle, plenerowe pokazy filmów, warsztaty, spotkania, festyny, animacje dla najmłodszych, gry terenowe itp.

Młodzieżowe Domy Kultury (MDKnr1 i MDK nr2) są jednostkami podlegającymi Miejskiemu Centrum Oświaty w Tychach. To placówki wychowania pozaszkolnego, które zajmują się organizacją

czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez działalność artystyczną, sportowo-rekreacyjną i hobbystyczną.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Celem działalności MOSiR jest min. dbałość o prawidłowy rozwój psychofizyczny i zdrowie mieszkańców Tychów realizowane poprzez: sport, rekreację, rehabilitację ruchową i turystykę, oraz upowszechnianie i rozwój kultury fizycznej i turystyki wśród mieszkańców Tychów.

VIII. Zakończenie

Gminny Program Wspierania Rodziny systemowo wspiera rodziny, które doświadczają trudności opiekuńczo-wychowawczych, co w konsekwencji ma pomóc rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości oraz ma wesprzeć rodziców w takim wypełnianiu funkcji rodzicielskich aby zostały zaspokojone wszystkie potrzeby dziecka w sposób co najmniej podstawowy. Założenia Programu są ukierunkowane na takie wzmocnienie rodziny biologicznej aby zminimalizować ryzyko konieczności umieszczenia dziecka w rodzinnej bądź instytucjonalnej pieczy zastępczej a w przypadku gdy dziecko przebywa już w wymienionych formach pieczy zastępczej zwiększyć szanse na jego powrót pod opiekę rodziców naturalnych.

Skuteczna pomoc dzieciom pozbawionym właściwej opieki oraz rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej wymaga skoordynowania działań różnych instytucji zajmujących się rodziną i dzieckiem. Tak rozumiana współpraca zapewni pełne i kompleksowe działanie na rzecz wsparcia dziecka i rodziny. Oczekiwanym efektem realizacji programu ma być stworzenie możliwie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka, poprzez oferowanie różnych form pomocy dla rodzin przeżywających problemy w sferze opiekuńczej i wychowawczej. Zakłada on realizację zadań obowiązkowych gminy oraz tych, które zostaną uznane za potrzebne i wartościowe.

Kluczowi realizatorzy Programu: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach, Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miasta w Tychach, Miejskie Centrum Oświaty oraz Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna podejmują działalność bezpośrednio wspierającą i pomagającą w przezwyciężeniu trudności opiekuńczo - wychowawczych w rodzinach. Miejskie Centrum Kultury wraz z Młodzieżowymi Domami Kultury i Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji poprzez propagowanie zdrowego, aktywnego spędzania czasu wolnego, ułatwianie i upowszechnianie dostępu do dóbr kultury, stwarzanie możliwości rozwoju zainteresowań i talentów wpływają na prawidłowy rozwój społeczny dzieci i młodzieży przeciwdziałając tym samym uzależnieniom i zachowaniom o charakterze przemocowym.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach, w oparciu o zebrane od kluczowych realizatorów informacje, będzie przygotowywał i przedstawiał roczne sprawozdania z realizacji Programu. Pozwoli to na ocenę postępów oraz wskazanie dróg rozwoju w obszarze wspierania rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze.